

AKTUALIOSIOS INFORMACIJOS

NR. 189/446, II metai SEEDORF 1946 M. lapkričio 23 d. šeštadienis.

This paper is certified by the camp leader to contain only literal translations of extracts of the Allied Press and published under this condition with permission of UNRRA Team 295.

Information about approved activities and camp internal affairs /such as sport-art-and-welfare/ are also permitted.

Juozas Mikštas

MŪSŲ KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

KRAUJU ĮAMŽINTI VARDAI

/XI.23 d./

Jie kovėsi prie Daugpilio, Giedraičių,
Radviliškio, Kėdainių ir Seinų.
Aukštaičiams, dzūkams ir žemaičiams
Jie nešė laisvę švintančių dienų.

Ir tą nelygią, didžią kovą jie laimėjo,
Nors ne visi iš frontų grįžo į namus...
Nustojo pūtę žvarbūs amžių vėjai,
Krašte pražydo vėl gyvenimas ramus.

Tada jų tirpo vasaros Gaižiūnų poligone;
Daug prakaito išlieta Silosėdų aukštumoje -
Iš tų dienų jiems liko tik skurdi svajonė,
Klajojant nūdienėj beaušrėj glūdumoje.

Prisimena jų darnios, žvalios gretos,
Jėga, jaunystė, besišypsantys veidai.
O praeities eilėj sunkių dienų ir metų
Jų neišdils krauju įamžinti vardai.

Kai žemėj svetimoj jiems kryžių daug išdygo,
Užgriuvo tėviškę šturpi mirties naktis...
Tačiau kartų kartoms švies jų nemarūs žygiai -
Iš jų kils naujas mūsų ryžtas ir viltis!

---0000---

ir lietuvių tauta sponatniškai sukilo prieš savo pavergėjus ir grūmėsi su žymiai skaitlingesniais priešais. Visuose Lietuvos kampuose atsirado partizanų būriai, vėliau virtusieji batalionais. Mūsų laikinosios vyriausybės išleistas 1918 m. lapkričio mėn. 23 d. pirmasis Apsaugos ministerijos įsakymas apjungė visus kovojančius vienetus į vieną junginį - Lietuvos Kariuomenę.

Sunkūs buvo laikai ir dar sunkesnės kovos, kai drauge teko organizuotis ir kovoti. Nebuvo tuomet jokių atsargų - nei maisto, nei aprangos, nei ginklų, nei pinigų. Viskas teko kurti iš naujo. Tai buvo tik viena visų lietuvių nepalaužiama dvasia ir pasiryžimas laimėti Lietuvai laisvę. Šimtai ir tūkstančiai lietuvių žuvo nelygiuose kovose, tačiau jų brangiausioji gyvybės auka nenuėjo veltui. Jų tikslas buvo atsiiektas: Lietuva tapo laisva ir nepriklausoma. Garbė jiems. Jie mirė, kad mes būtumėm laisvi.

Sia proga prisimintinos sekančios datos:

1919.I.13. - pirmosios kautynės su bolševikais Kėdainių apylinkėse

Lapkričio 23-ji mums lietuviams prisimintina kaip gilaus susikaupimo diena. Tai mūsų realios kovos pradžia už laisvę ir nepriklausomybę. Tą dieną 1918 metais gimė mūsų kariuomenė - išleistas pirmas įsakymas Apsaugos ministerijai ir viešai pradėtas formuoti 1 pėst. pulkas.

Tiesa, atviros kovos jau buvo žymiai anksčiau prasidėjusios, bet jos buvo neorganizuotos, daugiau partizaninio pobūdžio.

Pirmojo pasaulinio karo pabaigoje, subirėjus Rusijos ir Vokietijos galybėms, mažosios tautos, ištišus šimtmečius vergavusios po šių valstybių letena, pasinaudodamos JAV prezidento Vilsono paskelbta laisvės ir apsisprendimo deklaracija, metėsi į atviras kovas dėl savo nepriklausomybės. Jų tarpe

Jonas Minelga

NEŽINOMAS KARYS

Kietai suspaustas rankoj plieno kardas.
Krūtinę puošia kryžiai trys.
Archyvų tomuos nerandi jo vardo, -
Jisai - Nežinomas Karys!

Drąsa ir ryžtas iš jo veido trykšta,
Akyse - laisvės žiburys.
Giedraičių mūšiuos gavęs kraujo krikštą;
Jisai - didvyris, jis karys!

Už gimtą žemę kovės jis daug kartu
Siauliuos, Alytų, pamary.
Kardu į laisvę atidarė vartus
Jis - savanoris, jis karys!

Narsius jo žygius išdidžiai byloja
Juodam granite žodžiai trys:
-Už krašto laisvę krito jis kovoje -
Jisai - Nežinomas Karys!

davo drausmės ir susiklausymo, beraščiai pramoko skaityti ir rašyti ir raštingieji įgijo bendrą lavinimą. Specialiose kariuomenės dalyse pagal sugebėjimus įgydavo atitinkamo laipsnio grynai gyvenimui pritaikytas specialybes. Tokie jaunuoliai išėję iš kariuomenės pagal įgytas specialybes lengvai gaudavo darbo valstybinėje bei privatinėje tarnyboje. Taip, pavyzdžiui, susisiekimo ministerijos visos valdybos bei tarnybos lengvai aprūpindavo darbu baigusius mokomuosius dalinius specialiose kariuomenės dalyse. Paskutiniaisiais nepriklausomo gyvenimo metais jau dažnai sutikdavai civiliniame gyvenime įvairiose tarnybos vietose kariuomenėje paruoštus specialistus - nuo šoferio iki radisto ir nuo kalvio iki stoties budėtojo.

Nelaimė ištiko mus 1940.VI.15 d., kai kraštą okupavo milijoninė bolševikų armija. Mūsų neskaitlinga kariuomenė buvo pavadinta "liaudies kariuomene" /su politiniais vadovais/. Prasidėjo "valymas", kuris palietė visų laipsnių karius - nuo generolo iki eilinio kareivio. Bolševikams nepalankūs kariai buvo apšaukti "liaudies priešais". Šis "titulas" buvo taikomas ir tiems, kurie ištikusios tragedijos pasekoje negalėjo susilaikyti nuo ašarų. Po keletos tokių valymų kariuomenė tapo atskiesta įliejant į ją rusų bolševikinius politrukus. Apie XI.1 d. tais pačiais 1940 metais kariuomenė buvo įjungta į raudonąją armiją vardu - 29.teritorinis korpusas /štabas Vilniuje/, kuris priklausė XI armijai /štabas Kaune/, veikiančiai Pabaltijo karo apygardos ribose "Priboto" /štabas Rygoje/. To korpuso daliniuose jau buvo matyti žymus rusų įvairių laipsnių karininkų skaičius. Vėliau ir rusų kareivius įliejo į korpuso dalinius. Tuo korpusas nebeturėjo jokio panašumo į Lietuvos kariuomenę.

Toks liūdnas likimas mūsų kariuomenės, drauge ir visos Lietuvos. Tikėkimės, kad Aukščiausiojo pagalba ateis diena, kai didžiausia pasaulyje neteisybė, o drauge ir Lietuvai padaryta skriauda bus atitaisyta. Tada Lietuva vėl prisikels ir kursis iš naujo.

P. K.

Didžios nelaimės spaudžia tėvynę, Tačiau tėvynė dar nepražuvus;
O priešas laukia jos prapuolimo, Nušvis jos vėliai garbė spindėjus;
Kapuose bočiai, kurie ją gynė, Nuslinks ta šmėkla, kaip ir nebuvus;
Mes gi prislėgti nusiminimo. Saulutė dziugins vėl patekėjus.

M a i r o n i s

ties Kapliais.

1920.XI.21. - paskutinės kautynės, kai mūsų kariuomenė, sumušusi lenkus, užėmė Giedraičius ir veržėsi Vilniaus link, bet Tautų Sąjungos kontrolės komisijos pirmininko plk. Šardinji reikalavimu, karo veiksmams buvo sustabdyti.

1920.XI.29. - Tautų Sąjungos kontrolės komisija nustatė tarp lenkų ir lietuvių kariuomenių neutralią zoną.

Po to prasidėjo taikos meto kūrybinis darbas. Pravesta demobilizaciją ir kariuomenė persitvarkė taikos meto pagrindų. Taikos metas kariuomenėje - tai grynas mokymo ir naudingo darbo laikotarpis. Lietuvos jaunimas kariuomenės eilėse praėjo tam tikrą gyvenimo mokyklą. Firmiausia išmok-

pramoko skaityti ir rašyti ir raštingieji įgijo bendrą lavinimą. Specialiose kariuomenės dalyse pagal sugebėjimus įgydavo atitinkamo laipsnio grynai gyvenimui pritaikytas specialybes. Tokie jaunuoliai išėję iš kariuomenės pagal įgytas specialybes lengvai gaudavo darbo valstybinėje bei privatinėje tarnyboje. Taip, pavyzdžiui, susisiekimo ministerijos visos valdybos bei tarnybos lengvai aprūpindavo darbu baigusius mokomuosius dalinius specialiose kariuomenės dalyse. Paskutiniaisiais nepriklausomo gyvenimo metais jau dažnai sutikdavai civiliniame gyvenime įvairiose tarnybos vietose kariuomenėje paruoštus specialistus - nuo šoferio iki radisto ir nuo kalvio iki stoties budėtojo.

Nelaimė ištiko mus 1940.VI.15 d., kai kraštą okupavo milijoninė bolševikų armija. Mūsų neskaitlinga kariuomenė buvo pavadinta "liaudies kariuomene" /su politiniais vadovais/. Prasidėjo "valymas", kuris palietė visų laipsnių karius - nuo generolo iki eilinio kareivio. Bolševikams nepalankūs kariai buvo apšaukti "liaudies priešais". Šis "titulas" buvo taikomas ir tiems, kurie ištikusios tragedijos pasekoje negalėjo susilaikyti nuo ašarų. Po keletos tokių valymų kariuomenė tapo atskiesta įliejant į ją rusų bolševikinius politrukus. Apie XI.1 d. tais pačiais 1940 metais kariuomenė buvo įjungta į raudonąją armiją vardu - 29.teritorinis korpusas /štabas Vilniuje/, kuris priklausė XI armijai /štabas Kaune/, veikiančiai Pabaltijo karo apygardos ribose "Priboto" /štabas Rygoje/. To korpuso daliniuose jau buvo matyti žymus rusų įvairių laipsnių karininkų skaičius. Vėliau ir rusų kareivius įliejo į korpuso dalinius. Tuo korpusas nebeturėjo jokio panašumo į Lietuvos kariuomenę.

Toks liūdnas likimas mūsų kariuomenės, drauge ir visos Lietuvos. Tikėkimės, kad Aukščiausiojo pagalba ateis diena, kai didžiausia pasaulyje neteisybė, o drauge ir Lietuvai padaryta skriauda bus atitaisyta. Tada Lietuva vėl prisikels ir kursis iš naujo.

P. K.

Didžios nelaimės spaudžia tėvynę, Tačiau tėvynė dar nepražuvus;
O priešas laukia jos prapuolimo, Nušvis jos vėliai garbė spindėjus;
Kapuose bočiai, kurie ją gynė, Nuslinks ta šmėkla, kaip ir nebuvus;
Mes gi prislėgti nusiminimo. Saulutė dziugins vėl patekėjus.

M a i r o n i s

All information of general interest is what heard on the wireles from London BBC.

BEVIN DĖL NUSIGINKLAVIMO/ Dėl Molotovo pasiūlymo pranešti apie esančius svetimuose kraštuose kariuomenės dalinius, vakar JT politinėje taryboje kalbėjo Bevin, kuris pasipriešino šiam pasiūlymui. Jo nuomone, šis pasiūlymas esąs tik dalis bendrą nusiginklavimo projekto, o su nusiginklavimu reikia būti atsargiems. Nereikia kartoti 1918-1938 metų klaidų, kai dėl lengvabūdiško nusiginklavimo D. Britanijai vos neteko sumokėti savo egzistavimu. Tuomet atsiradęs Hitleris, o ir dabar panašiai gali atsitikti. Molotovo pasiūlymas buvo atidėtas.

-Užs. reik. ministeriai buvo susirinkę privačiam posėdžiui, kame svarstė Triesto klausimą. Nepasiekta jokių rezultatų. Molotovas siūlė Triestui muito sąjungą su Jugoslavija ir Triesto geležinkelių valdymą perduoti Jugoslavijai.

RUMUNIJOS RINKIMŲ REZULTATAI/ Galutini Rumunijos rinkimų rezultatai rodo, kad vyriausybės frontas laimėjo 348 vietas ir opozicija - 66 vietas, iš kurių 32 vietos tenka ūkininkų /Maniu/ partijai. Ryšium su rinkimų rezultatais, iš Rumunijos vyriausybės turėjo pasitraukti 2 opoziciniai ministrai. Užsienio žinių agentūros praneša, kad tuoj po rinkimų policija areštavusi visą eilę opozicijos vadų. Patys rinkimai praėję labai netvarkingai, daugely vietų buvę incidentų.

KOVOS GRAIKIJOJE/ Graikijos vyriausybės kariuomenė lėktuvais ir artilerija naikina sukilėlius. Nežiūrint į tai sukilėliams vėl pasisekė užimti vieną vietovę. Pranešama apie jų nežmonišką elgesį su vietos ramiais gyventojais.

STREIKAS AMERIKOJE/ Šiuo metu JAV-bėse streikuoja 3.300 rudosios akmens anglies kasyklų darbininkų. Simpatizuodami streikuojantiems, prie streiko prisidėjo kelių antracito kasyklų darbininkai. Atsargumo dėlei Chicagoje, Pitsburge ir kitur suvaržyta elektros srovė gyventojams, sumažintas apšvietimas gatvėse ir sustabdyta keliolika traukinių. Kariuomenei įsakyta būti pasiruošus visokiems eventualumams. Teisingumo ministerija parengė bylą prieš pramonės darbininkų organizacijos pirmininką J. Louis, kuris bus teisiamas jau ateinantį pirmadienį. Jo padėjėjas Green pareiškė, kad jokie grąsinimai, teismai ar durtuvai neveiksia darbininkų.

NAUJA VALIUTA. DEPORTACIJA. KOVA SU BADU/ Kontrolės Taryba Berlyne projektuoja įvesti Vokietijoje naują valiutą. Naujas piniginis vienetą būtų toks pat pastovus, kaip doleris ar svaras. Tuo pačiu norima užkirsti kelią spekuliacijai. Manoma, kad nauja valiuta bus paleista į apyvartą neanksčiau kaip po kelių mėnesių.

-Į britų ir amerikiečių atstovų užklausimus dėl deportacijos iš Berlyno ir sovietų srities, sovietų atstovas nedavė patenkinamo atsakymo. Klausimas atidėtas ir, kaip pranešama, britai ir amerikiečiai šio reikalo Kontrolės Taryboje nebekels.

-Amerikiečių Karinė valdžia sutiko persiusti į britų sritį 50.000 to javų. Nežiūrint į amerikiečių pagalbą, sunku tikėti, kad 1550 kalorijų standartą busią galima per visą žiemą išlaikyti.

-"Times" praneša, kad sovietų kar. vadas marš. Sokolovski uždraudęs įleisti anglų žurnalistus į sovietų Vokietijos sritį, motyvuodamas dabar vykstančia sovietų kariuomenės demobilizacija Vokietijoje.

-Britų kar. valdžia prieš Kalėdų šventės amnestuos 4.000 nepolitinį vokiečių kalinių, kuriems bausmės pasibaigia 1946 m. gruodžio 15 - 1947 m. sausio 15 d. laiko tarpe.

-Komunistų vadas Dimitrovas pakviestas sudaryti naują Bulgarijos v. vyriausybę.

STOVYKLOS ŽINIOS

-Mūsų stovyklą aplankė L.T.B.Vyr.Komiteto vicepirm.agronomas Audėnas ir narys dr.Sidaravičius ir Pabaltijiečių atstovas britų valdžiai inž. Balsys /du pirmieji iš amerikiečių srities/. Jie vakar seklyčioje skaitė paskaitas ir atsakinėjo į stovyklos gyventojų užklausimus. Buvo paliesti mūsų aprūpinimo, švietimo ir ateities reikalai.

-Ginklus anglų karinė valdžia įsako tuojau sunėsti. Skaitykit jos iškabintus pranešimus ir tuoj vykdykit, kas turit ginklu, kad sau ir stovyklos gyventojams nelaimės neužtrauktumėt. Liet.Vyr.Gerovės Komitetas.

-Primename, kad egzaminai šoferių kursams įvyks sekmadienį 16 val.gimnazijoje. Lektoriai prašomi susirinkti tą dieną prie garažo 15.30 val. Švietimo Vadovas.

-Vakar paskelbtoje Kariuomenės Sventės minėjimo programoje įvyko klaida: XI.24 d. 9 val. evangelikams lietuviams pamaldos bus latvių bažnyčioje, o ne lietuvių bažnyčioje.

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

Chicagos lietuvių dienraštis "Draugas" deda šį laišką iš Lietuvos:

-Brangioji sesute! Laiškelį rašytą balandžio 13 d., gavau tik per šv. Antaną. Jūsų lėktuvai, matyt, benzino pritrūko bekariaudami. Pas mus to gero kiek tik nori - užtenka ir lėktuvams, ir taksiukams, ir sunkvežimiams, kurie laksto ne tik dieną, bet ir naktimis, ne tik plentais, bet ir paprasčiausiais mūsų keliais. Yra iš to patogumo nemaža ne tik miesto žmonėms, bet ir kaimiečiams, nes ir juos pačius, ir jų visus daiktus kiekvienu momentu gali pervežti ir perveža sulig paskyrimu.

Siaip viskas po senovei. Žmonės keičiasi, darbuojasi išsijuose, neretai vienmarškiniai, basi, kaip ir mes kitą syk pas savo tėvelius. Vieni namie, kiti laukuose. Atitrukdami nuo darbo, atbėga pasimelsti, pasiguosti į bažnytėlę. Dėja, tik ne visada gali iš namų išeiti: mat, visokios rūšies banditų tiek jau priviso, kad žmoneliai bijosi kur nors išeiti, nei dieną, nei naktį ramybės neturi. Tiesa, mūsų valdžia juos gauda ir baudžia, bet kur tu čia juos visus sugaudysi. Kad nors Višpats Dievas padėtų mums greičiau ramesnių laikų sulaukti. Padėkit mums bent savo maldomis, nes iš jūsų konferencijų, suvažiavimų, matyt, jau nieko nebeišėję. Greičiausia pasibaigs viskas tuomi, kad mums teks jus užsispyrėlius, nusigyvenusius, nesugebančius orientuotis jėga prijungti prie mūsų Tarybų Respublikų. Tuomet bus padarytas galas visiems kivičams, barniams ir nesusipratimams, o mūsų tikroji tėvynė suteikia visiems taip trokštamos ramybės ir laimės, iš kurios jau niekas išsiveržti nebepajėgs. - Nuoširdžiai mylįs brolis. -

Tai neseniai iš Lietuvos gautas laiškas, rašytas brolio savo seseriai, gyvenančiai Amerikoje. Tas laiškas keliais sakiniais apibudina visą dabartinį Lietuvos gyvenimą. Atydžiai perskaičius, komentary nereikia.

IVAIRIOS POLITINĖS ŽINIOS

-Paryžiuje konferuojanti JT mokslo ir auklėjimo taryba nutarė visose JTautose nevaržyti žodžio ir spaudos laisvės. Į konferenciją buvo pakviesta ir TSRS, tačiau ji į kvietimą nieko neatsakė ir nedalyvauja.

-Britų karinė valdžia Vokietijoje reikalauja greičiau baigti denacifikacijos darbą, kad vėliau kiekvienas vokietis galėtų be baimės gyventi. Ligi šiol buvo rasta ir patalpinta į stovyklas 68.000 vok.nacių.

-Iš Danijos į Vokietijos britų sritį grįžo 3.000 vokiečių pabėgėlių.

-84% grįžusių iš TSRS vokiečių karo belaisvių dėl nustojusios sveikatos netinka jokiui darbui.

Leidžia Seedorfo Liet.Vyr.Ger.K-tas. Redaguoja L. Pilipavičius. Išėina kasdien, be šventadienių. Pren.mėn.10 RM. Red.ir adm.adr.: I r. 53 bar.